

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Flame, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉS: AKI BELÉPÉSÉN ÉS VIDEKÉN:
Egész évre . . . 42 kor. | Negyed évre . . . 11.— kor
Fél évre . . . 21 | Egy hóra . . . 3.75
EGYES SZÁM ÁRA FIUMEBAN 14 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések millimétersora 60 fill.

„A Tengerpart“
az egyetlen fiumei lap, a mely
előzetes cenzura alatt áll.

Anglia és a béke

A jelek szerint Németországban egy áramlat kerekedik felül, ami ellen a német nagyipari tőke minden erejével sikraszáll. Megtörtént ugyanis, hogy a háboru ötödik esztendejében a háborura való készség esőkenését kellett konstatálni, aminek látható nyomait csak igen éles szemű ember veszi észre. Az ántánt hadsereg tulerejének emberpazarló hadművelete ezt a békére való vágyakozást nem igen befolyásolja, mert a német föld megvédésére a német katonai szellem még elég erős. De a fáradság, nélkülözés, a végnélküli harc mind felszínre hozza az általános békevágyat. Nem akar senki tovább ebben a véres munkában részt venni. A teljes igazság pedig az, hogy ennek a háborunak, mert mind a két fél a maga igazának győzelmét keresi, nagy esalódás és szomorú tragédia lesz a vége.

Az érdekkörök innen is túl is szüntelen a háboru folytatásáért dolgoznak, hajmeresztő eszközökkel. Odaát a kedvezőnek ítélt hadihelyzettel vakítják el a rövidlátó tömegeket, hangzik erősen a „most kell leverni!“ jelszót; ide át pedig a német hatalmi párt igyekszik feltárni az ántánt győzelmé esetére az angol uralom brutális voltát. Tehát az uszítás folyik, arra senki sem gondol, hogy a béke útját egyengesse. És ez lesz a tragikum a egymás ellen harcolóknak. Elvégre nincsen egy államban olyan törvény, olyan hatalmi eszköz, amivel az óráról-órára erősödő elégtelenséget elfojthatnák. Ez az elégtelenség és a békére való törekvés az ántánt államaiban is ijesztő arányokat ölt!

A francia poincarizmus, az angol világuralomra való törekvés ismeretes. Ezzel szemben lássuk a német *allddeutsch* megvilágításban azokat a törekvéseket, amik Angliát rászabadíthatnák az egész világra. Ilyen jóslatokkal szívesen foglalkoznak azok, akik állati lelketlenséggel igyekeznek országok népeit tönkre tenni, csupán a saját érdekeik megvédésének szempontjából.

M. C. Menghius, a legismertebb német *allddeutsch* újságban kifejti nézeteit az angol törekvésekről. Azt írja, hogy téved az, aki azt hiszi, hogy a békekötés után azonnal a békeidőbeli állapotok következnek be, az egymás ellen harcoló népek az érintkezés által ismét feszitelenül intézkednek és érdekeiket. Rövidebb háborunál ennek a lehetősége fennállt. De mikor az idők folyamán a harc

a „lenni“ vagy „nem lenni“ kérdésévé fajult, szó sem lehet a szoros érintkezés azonnali helyreállításáról. Az angolszászokból kitért a világuralomra való vágy, amíg nem győznek vagy el nem bukznak, ennek véget nem vet semmi. Itt semmi beszéd nem használ, a fegyverek erejének kell eldönteni mindent. Egy megegyezéses béke legfeljebb csak újabb előkészület lehet a második világháborura. Ha Németországot legyőzik, a világháboru második fázisa fog elkövetkezni, az angol szász faj Japán ellen fog fordulni, mint aki utjában áll világuralmának. Ezután béke lesz, de olyan, ami az angolszász fajnak biztosítja az uralmat. Az ugynevezett „egyensúly“ az államok között megbillent, esalódik az, aki azt hiszi, hogy ezt az egyensúlyt a háboru után sikerül hamar helyreállítani. Franciaország elvérzett, *nem nagyhatalom többé*, Spanyolország egyenlő állammá süllyedt. Olyan szerepe lesz majd a franciáknak Afrikában, mint eddig a portugáloknak volt, segítő szerep vár rájuk, a mivel az angolszász fajnak fognak szolgálni. Oroszország mint nagyhatalom évtizedekre megszűnt. Olaszország soha sem volt igazi nagyhatalom, az angolszász faj győzelmé által sem lesz nagyhatalommá egész biztosan. Az angolszász faj egész munkát fog végezni, ha csak győzni tud, nem engedi a talján tetűt befészkelni a világuralom kényelmes bundájába. Az olaszoknak majd megengedik, hogy mint lakáj szolgáljon, Anglia konyháján jóllakjon, de az asztalhoz nem engedik. Neki csak a maradék jut majd. A Középnagyhatalmak és Japán számára két eshetőség marad: győzelem vagy pusztulás! Harmadik eset nincs. A világháboru addig fog tartani, míg közösen tudnak tartani elfogadható békefeltételek. A világ-

háboru csak akkor ér majd igazán véget, ha az angolszász világuralom beláthatatlan időre helyre lesz állítva, vagy a győzelmes Németország védnöksége alatt élvezhetik a népek a béke áldásait. Ezt azonban az angolszász faj nem tűrhetné. Ha ők csak mint a többi hatalmakkal egyenrangú államok szerepelnének, nem lehetnének korlátlan urai tengereknek, a gazdaság és kultúra terén intenzív munkára lennének szorítva, ezt ők nem tennék, de nem is akarnák. Az angolszász a született hatalmi kényur a világ felett, tekintet nélkül minden más állam érdekeire. Hogysem ebből engedjen, inkább elpusztul. Ezen mulik a világháboru sorsának eldőlte is!

A világháboru sokkal mélyebbre szántott az angol-szászok érdekeiben, semhogy remény lehessen egy megegyezéses békére. Itt csak arról lehet szó, hogy az angol-szász fajnak meg kell tartani a tengerek feletti világuralmát, és ezt a kényszert a többi hatalmak tűrjék, vagy összefogjanak a „tengeri rendőrség“ és kalózkodás ellen, amit Anglia finomabb formában akar folytatni, hogy ezzel a maga uralmát az egész világ tengerei felett biztosítsa.

Ezek M. C. Menghius nézetei az angolszász faj uralomra való törekvései felől. Az igazság pedig az, hogy ha ezek a célok tényleg szándékában volnának az angol-szász fajnak, akkor is szemben találná magával első sorban Japánt és az Egyesült Államokat. Németország sem olyan kicsiny és az ántánt győzelmé esetén sem lesz annyira letörve hogy ezt tűrné. Tehát Anglia és Németország egyenrangú ellenfelek és csak a kicsinyek, a lakájszerepet betöltő államok veszítik el majd lábuk alól a talajt!

A tél előtt meglesz a béke?

Talaat pasa gyors békét ígér - Anglia nyíltan hadat akar izenni Oroszországnak - A Somme mentén áll a harc

A tegnapi vezérkari jelentéseket tegnap Legújabb-rovatunk végén közöltük.

NÉMET ESTI JELENTÉS.

BERLIN, szept. 6. A harci frontokon nyugodtan tel el a nap. Kisebb küzdelmek állásaink előterén.

AZ ANTANT DIPLOMATÁK TÁVOZÁSA OROSZORSZÁGBÓL.

BERLIN, szept. 7. A Temps szerint a szövjet-kormány 5 napi haladékot adott az Oroszországban tartózkodó antant diplomaták távozására.

A TÉL ELŐTT MEGLESZ A BÉKE?

BÉCS, szept. 7. Talaat pasa nagyvezér Bécsbe érkezett. Délelőtt a királynál villásreggeli volt, utána külön kihallgatáson jelent meg ő

Feiségénél. A kihallgatás után a Pester Lloyd munkatársát fogadta, kinek ezeket mondatta: A háboruban elérkezett a béke lehetőségének időpontja. Ezzel jelezni akarom, hogy a katonai és politikai helyzet már megérlelte a népek hangulatát, miszerint a béke már nem várható soká magára. Sőt tovább megyek, a hamarabb itt lesz úgy hiszem, mint azt a gyakran félrevezetett közvélemény a jelen pillanatban hiszi. Úgy hiszem, hogy a tél előtt meglesz a béke. Ezt arra alapítom, hogy legyőzhetetlenek vagyunk. Mikor az ellenségek belátják majd, hogy fáradozásaikkal csak pillanatnyi sikereket érnek el, el fogják magukat határozni, hogy nem folytatják a harcot. Nagyon latta nek azon körülmény, hogy valameányi nép belefáradt a háboruba. Mi védelmi háborút foly-

tatunk. A bőrünkért folyik ez a harc, ami könnyebb dolog, mint más népek könnyelmű megtámadása. Az ántánt népei már nem követelik a támadó háboru folytatását és kormányaik kénytelenek lesznek a nép hangulatának engedelmessé válni. Amerikából csak a háborura uszító hangot halljuk, de nemsokára itt is érvényesülni fog a nép hangulata.

A NAGYVEZÉR A TÖRÖK-BOLGAR KÉRDÉSRŐL.

SZOFIA, szept. 7. A Kambana intervju közlő Talaat basa nagyvezérrel, ki Berlinbe való útjában átutazott Szófián. Talaat kijelentette, hogy mindig a legnagyobb híve volt annak, hogy Törökországnak és Bulgáriának támogatnia kell egymást, mert mindkettőjükre megmentést jelent ez. Valamennyi török-bolgár vitás kérdést simán fogják elintézni, épügy a Dobrudza kérdést is. A háboru folytatása lényegesen változást a helyzetben nem idézhet elő, ami a béketárgyalások szempontjából kedvező feltételeket teremt.

APPONYI ÚJ PÁRTOT ALAPIT.

BUDAPEST, szept. 7. Apponyi Albert gróf egy új politikai párt alapítását tervezi 48-as alapon. A zászlóbontásra az időt a rendezetlen külpolitikai viszonyok miatt még nem tartja alkalmasnak.

HIREK.

— Az állandó bizottság ülése. A városi állandó bizottság tegnap este ifj. Vio Antal polgármester elnöklésével ülést tartott. Elhatározták, hogy a Braidán levő vásáresarnokot a tulajdonos városi takarékpénztártól meg fogják váltani. A pénzügy 107.200 koronát kér a vásáresarnokért, előnyös fizetési feltételek mellett. A Quarnero városi fürdő javítási költségeire a múlt télen 25.000 koronát engedélyeztek. A festékárak folytonos emelkedése miatt azonban még 15.000 koronás póthitelre van szükség. A polgármester fölvilágosító szavai után megszavazták a tételt Wranyicány György báró 500.000 koronás családi alapítványának egynegyed részét Fiume városnak hagyományozza abban az esetben, hogyha a családtagok közül nem volna megfelelő jelentkező. Elhatározták, hogy a nemeslelkű elhalt alapítványát e feltétel mellett is köszönettel fogadják. Fölhatalmazzák a városi tanácsot, hogy azoktól a rendőröktől, akik állami szolgálatba léptek, a lakbértöbbletet visszakövetelje. A zárt ülésben Fialy Ottó kereskedőt, Badienő Cicarelli Eleonorát, Radmann Miklós, Danubius-gyári tisztviselőt, Wolfsohn Sándor olajgyári főkönyvelőt, Targoveic Milán es. és kir. őrnagyot, Bayer Györgyöt, a kőbányai Polgári Sörgyár főrakadósát és Casillino Emmát a városi polgárok sorába fölvevették. Néhány kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

— A vidéki árvizsgáló bizottságok működése. Báró Sztérényi kereskedelmi miniszter értesülésünk szerint turnusokban fogja szaktanácskozásra hívni a vidéki árvizsgáló bizottságok elnökeit, hogy az egyöntetű munkák megkezdésére vonatkozólag utbaigazításokkal szolgáljon nekik. Eddig 95 árvizsgáló bizottság alakult meg az országban és körülbelül 80 bizottság van még alakulóban.

— A zsidóság újéve. Ma ünneplik a zsidók egyik legnagyobb ünnepüket, a zsidó újévet (Roshasónó). Az izraelita időszámítás szerint ma kezdődik a világ teremtése óta az 5679-ik év. Ez alkalommal úgy a Pomerio utcai neolog templom, mint a Ciotta utcai ortodox imaház teljesen megtelt hívőkkel. Holnap lesz a Roshasónó ünnep második napja, e hó 16-án pedig a zsidó hosszú nap, a Jomkipur.

— Fiumében nincs vörhenyjárvány. Miután az utóbbi időben a vörheny elterjedésére nézve a lakosságban nyugtalanság mutatkozott, annyira hogy egyesek már az imént megnyitott iskolák bezárásának gondolatával kezdtek foglalkozni, a városi tisztviselői hivatal a közönség megnyugtatóására közli, hogy városunkban a múlt hónapban 17 vörheny eset fordult elő, 13 vörhenybeteg pedig kívülről hozták be. Fimo számok városunkban, különösen a gyümölcsök szezonban a szokásos keretek között mozognak, tehát nyugtalanságra semmi ok sincs.

— Házasság. Werczler Jenő Fiume eljegyezte Kernhauser Berta urleányt Pozsonyból.

— Keszoromegváltás. A következő adományok érkeztek be a magántisztviselők egyesületének Lampel Béla-alap javára, keszoromegváltás címén: A Fiumei Nyilvános Raktár r. t. tisztviselőikara 525 K. Vágó József a Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatója 50 K. Blum A. és Popper cég 100 K. Pécsi (Parscheles) Ernő a Blum és Popper cég fiókfőnöke 50 K. összesen 725 korona. — Ugyancsak keszoromegváltás címén dr. Vio Antal polgármester 50 koronát adományozott a fiumei szegények számára Lampel Béla emlékére. — Ugyanezen alkalomból Hollán Hugó és neje szül. Hartman Annus Budapestről 50 koronát küldtek be „A Tengerpart” szerkesztőségéhez az izraelita szentegylet javára.

— Honti Hanna Pozsonyban marad. A Nyugatmagyarországi Híradó írja: Esti gyorsal megérkezett Honti Hanna, a Városi Színház primadonnája. Köztudomású volt, hogy Honti elszereződött Debrecembe, később azonban sok okból, de főleg a közönség szeretete miatt, mégis visszaszerződött. Nem olyan könnyű dolog volt ez, nem is volt olyan biztos, hogy visszajön, tegnap, amikor a fiáker végig gördült a Stefánia-uton, az emberek mosolyogva adták tovább egymásnak a hírt: Itt a Honti! A tavalyi nagy sikereit igen hamar új és még nagyobb sikerekkel fogja bizonyára gyarapítani.

— Egy orvos balesete. Tegnap egy a Deák fason haladó villamoson az asszonyok közt pánik tört ki, mert a felső vezetékéből erős villamos szikrák esaptak ki. Egy-két asszony le akart ugorni a kocsiról s közben meglökte az épen leszállni készülő dr. Falk Jakab kórházi főorvos-helyettest, ki emiatt elesett. Dr. Falk teljes erővel belekapaszkodott a hágesó fogójába s így csak néhány lépésnyire húzta magával a kocsit. Kificamított lábbal szállították haza lakására.

— A fiumei vendéglők megrendszabályozása. A városi tanács ma megjelent hirdetménye szerint utasítatnak a vendéglők, éttermek, kocsimák és egyéb nyilvános jellegű étkező helyiségek tulajdonosai és üzletvezetői, hogy 2 napon belül s ez után újból minden hónap 1 és 3-ik napja között étel- és ital-árszabásukat és terítékszabásukat jóváhagyás végett a helybeli árvizsgáló bizottságnak (Municipio utca 2 II. em.) mutassák be. Az érdekeltek kötelesek az étlapot úgy bent a helyiségben mint kint a kirakatban vagy más oly helyen kifüggeszteni, hogy az már az utcáról is könnyen olvasható legyen. Minden étkező helyiségben feltűnő helyen ki kell függeszteni a jelen rendeletnek s a jóváhagyott árjegyzéknek egy példányát is. Az étlapon azonkívül a teríték keretében kiszolgáltatót egyes ételadagok legkisebb mértéke is feltüntetendő, mely egyelőre a következő:

loves 2 deciliter, husétel 10 dekagramm, főzelékkörítés 2 deciliter, egyéb körítés 15 dekagramm, főtt tészta 15 dekagramm, sült tészta 12 dekagramm.

A hirdetmény rendelkezéseinek be nem tartása 6 hónapig terjedő elzárással és 2000 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

— A husfogyasztás korlátozásának módosítása. A Budapesti Közlöny tegnapi száma kormányrendeletet közöl, mely a keddre és péntekre megállapított husfogyasztási tilalom alól a baromfit kivonja.

— A nyári időszámítás megszüntetése. — Szeptember 15-ről 16-ra virradó éjjel megszüntetik a máv. összes vonalain a nyári időszámítást. Ehelyett visszatérnek a közepurópai időszámításra. Ennek következtében szeptember

16-án hajnali 3 órakor az összes órákat visszajazítják 2 órára. A menetrend egyébként változatlan marad.

— Olesó burgonya a tisztviselőknek. Az Országos Közlelmészeti Hivatal vezető miniszter 10485—1918. V. 6. szám alatt értesítette a Beszerzési Csoportok vezetősegeit, hogy a csoport tagjait a maximális árnál olesóbb burgonyával akarja ellátni. A kedvezményes áru burgonyára igényt tarthatnak azok a közalkalmazottak, akik az 1917. évi XV. te. valamely pontja alapján állami háborus segélyt kapnak. Az egész gazdasági évre igényelhető burgonya mennyiséget személyenként 120 kg.-ban állapította meg a miniszter.

— A „Standard” R. T. mérlege. A Fiumében (Adria palota) fiókkal bíró „Standard” Műszaki Kereskedelmi R. T. e hó 21-én d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten Alkotmány u. 23. sz. alatt levő helyiségeiben folyó évi rendes közgyűlést. A másfél millió alaptőkével bíró vállalat a múlt évben 312.048 kor. 87 fillért keresett meg és 120.000 koronát tett félre értékesökkenésre, 140.000 koronát pedig hadi nyereségadótartalékra. A vállalat vagyontételei között 360 ezer kor. összegű hadikölcsön is szerepel, a mi igen tekintélyes összeg.

— Magyar borkivitel Ukrajnába. Az Ukrajnába irányuló magyarországi borkivitel lebonyolítására alakuló szindikátus előkészítő bizottsága országos értekezletre hívta egybe a hazai bortermelőket és borkereskedőket. Az országos értekezletre mintegy ötszáz — köztük fiumei borkereskedők is — gyűltek egybe, ahol az előkészítő bizottság megbízásából Zwack Akos ismertette a szindikátus tervezetét. A megjelentek a Haditermény R. T. részvétele ellen izgatott hangon tiltakoztak. Zwack Akos igyekezett felvilágosítani a felszólalókat és az értekezletet, hogy a H. T. egyáltalán nem lesz részese a szindikátusnak és közreműködése a kormány megbízásából mindössze csak az Ukrajnában való elhelyezésére, a szállítások lebonyolításának biztosítására és az üzleteknek, valamint a kormányrészesedésnek elszámolására vonatkozik. Buza Barna és Bernáth Béla orsz. képviselők indítványára az értekezlet tagjainak nagy része küldöttségileg jelentkező báró Sztérényi József kereskedelemügyi miniszternél, aki előtt előadták óhajaiknak és különösen is kifogásolták a H. T. bevonását ebbe az akcióba. Sztérényi József miniszter részletesen ismertette az akció lényegét és közelebbről válaszolt a H. T. szerepét is. A küldöttség tagjai megnyugodva fogadták a miniszter kijelentéseit és úgy határoztak, hogy szerdán délután 4 órakor folytatólagos értekezletet tartanak a kamara nagytermében, amelyben előterjesztik a szűkebbkörű bizottság javaslatait, hogy azután a szindikátus, lehetőleg az összes indokolt kívánságok figyelembevételével megalakulhasson és a borkivitel sürgős ügyét szervezhesse.

— Iparostanulók felmentésének megszüntetése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter újabb rendeletével teljesen megszüntette az iparostanulóknak az iskolabajjárás aluli felmentésének kedvezményét s kimondotta, hogy f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg az összes iparostanuló a tanonciszkolába beiratkozni s az előadásokat pontosan látogatni kötelesek. Ennél fogva a felmentésekre való kedvezmények érvényüket veszítik. Egyben az összes érdekelt munkaadók újra figyelmeztetnek, hogy tanoncoknak beiratásáról, azután pedig pontos iskolabajjárásokról annál inkább is gondoskodjanak, mivel a megjelent miniszteri rendelet fellelte szigorú utasításokat ad az iskolavezetőknek és iparhatóságoknak, hogy a tanoncok rendes iskolalátogatásáról gondoskodjanak. A jelen tanévben tehát a be nem iratkozott és igazolatlanul mulasztó tanoncok munkaadóit szigorúan fogja büntetni az iparhatóság.

— Kereskedőtanoncok esti tanfolyama. A kereskedőtanoncok esti tanfolyamára a beiratások e hó 9—12-ike között lesznek a fiumei állami polgáriskola igazgatóságánál, Piazza Cambieri 2. sz. alatt.

— Nagy lopás Abbaziában. Crnkovics Sándor bankigazgató feljelentést tett a voloszkai csendőrségen, hogy a városba ismeretlen tettesek betörték és onnan 3871 kor. készpénzt és 20 darab arany huszkoronást vittek el. Különböző értéktárgyakat tartalmazó szekrényeit és egy 56.000 koronás takarékkönyvét azonban nem érintették.

— Rendőri hírek. Az államrendőrség ma Cavellaris József plasse san nicolói koreszmárost engedély nélkül ténemulatság tartása miatt 50 kor. pénzbüntetésre ítélte. — Becz Péter kassai születésű 26 éves fiatal embert pedig 21 órai elzárásra ítélte a rendőrség utcai botrányokozás miatt.

— Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

A JUGOSZLAV KÉRDÉS.

BECS, szept. 7. A Neue Freie Presse intervjút közöl Radics hervát parasztpárti képviselővel a délszláv fejlődéséről és céljairól. Radics kijelentette, hogy a koalíció hivatalos politikája unionista és dualisztikus. A jugoszlávizmus föderatív szláv államra törekszik, amely azonban nem lehet Nagy Szerbia. Ha a lengyelek velünk jönnek, az komoly dolog. Arra a kérdésre vajjon a jugoszláv testvériesülés a horvát és a szerb nép közti előbbi ellenségeskedést megszüntette-e, Radics kijelentette, hogy a nemzetiségek között mindenestre bizalmatlanság áll fenn. A jugoszláv propaganda, mely a nemzetiségekből egy nemzetet akar teremteni, a népben heves ellentmondást vált ki. Állást foglalt az ellen, hogy a horvát népnek német gyűlöletet vetnek szemébe. Erről szó sem lehet. Mindenki beszél Horvátországban németül vagy tanul, csak a német politika ellen foglalnak állást, mely a magyarok oldalára állt. Felfogása szerint a délszláv kérdés úgy oldható meg, ha az összes horvát országokat a monarchia keretén belül egyesítik. Ő a horvát megoldás híve.

ÉHSEGVAVARGÁSOK VILLACHBAN.

BUDAPEST, szept. 7. Az Est jelenti: A villachi éhségzavargások a bérckezett jelentések szerint nagyon komolyak voltak. A mozgalom élére maga Attmann polgármester állt, a ki interveniált Pavlovsky udv. tanácsosnál, a kerületi kapitányság élelmezési biztosánál és Paul közlelmezési miniszternel. Válaszul a hatóságok betiltották minden gyűlést, a kapukat 6 órákor s a vendéglőket 7 órákor kellett bezárni és a színházi előadásokat is betiltották. A felbőszült tömeg erre fosztogatni kezdett és a vágóhídi raktárakat is kifosztotta. A fosztogatásban az éhség által rákényszerített jobb elemek is résztvettek. A Kumpf-féle konzervgyárban a szolgálatot tevő hadnagy elébe akart állni a berohanó tömegnek. Valaki erre egy tégladarabbal oly erővel vágta fejbe, hogy eszméletlenül esett össze és az egyik szeme kifolyt.

FELJELENTÉS A GYERMEKNYARALTÁSI AKCIÓ VEZETŐI ELLEN.

BUDAPEST, szept. 7. Drechsler Gyula budapesti cipész-mester feljelentést tett a tengerparti gyermeknyaraltatási akció vezetősége ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt, mert kis fia a rossz ellátás következtében Lovranában súlyos gyomorbelhurutot kapott és meghalt.

TÖRÖK ENGEDMÉNYEK A ZSIDÓKNAK.

FRANKFURT a. M., szept. 7. Az „Israelit” című helybeli felekezeti lap jó forrásból arról értesül, hogy a török kormány meg fogja szüntetni mindama korlátozó intézkedéseket, amelyek megnehezítették eddig a zsidók bevándorlását s letelepedését Palesztinában. — Talaat

pasa nagyvezér megígérte, hogy Törökország zsidó vallású központot fog létesíteni Palesztinában.

A HÁBORU ELLENES OLASZ SZOCIALISTÁK LISTÁK.

CHIASSO, szept. 7. Az olasz szocialisták római kongresszusa véget ért. A kongresszus helyeselte a párt külső és belső politikáját és megróttta a kamarai szocialista pártot, a kormány ellen kifejtett esekély energiája miatt.

AZ ANTÁNT-DEVIZÁK MESTERSÉGES FELHAJTÁSA.

BERLIN, szept. 7. Az Egyesült Államok a svájci nemzeti bankhoz 25 millió dollárt utaltak át azzal a kifejezéssel, hogy az antánt devizáit összevásárolja s ezzel az antánt árfolyamoknak a múlt héten beállott erős emelkedése az aranyátutalás hatására vezethető vissza.

HEVES HARC A SOMME MENTÉN.

ROTTERDAM, szept. 7. A Reuter-ügynökség jelenti: A Somme lapályon heves harc tombol. Az ellenség válogatott csapatai bőszen és szívesen védekeznek.

FRANCIA VEZÉRKARI JELENTÉS.

PÁRIS, szept. 7. Szeptember 6-án éjjel folytatott előnyomulásunkat a Somme és a Vesle közti egész arcvonalon. Csapatunk átlépték a Somme folyót Epenancourt vidékén, tovább délre különböző pontokon egészen a Ham-Peronnei utig törtek előre. Hamtól délre a franciák megszállták La Plessiert, Patte de Ciet és Belancourt. Couveryn, Caillouellen, Crepigny és Abbeccourt-on tul előrenyomultak. Az Ailette-től északra a franciák elérték Crépy kijáratát, valamint a Landricourtól északra levő magaslati terepet. Az Ailette-től délre a vauxailloni szakadék szélén állunk. A Vesle harevonalon az amerikaiak vonalait egészen Villers en Prayeres kijáratáig és a Revignontól északkeletre levő lejtőnkig tolták előre.

FOCH — A KÖNYÖRTELEN.

PÁRIS, szept. 7. Foch a párisi községtanácsnak üdvözlő táviratára ezeket válaszolta: A német előrerohanás megtört. Az ellenséget továbbra is könyörtelenül fogjuk üldözni.

DECHANEL SZERINT A NÉMETEK LE VANNAK GYŐZVE.

PÁRIS, szept. 7. A kamara megnyitó ülésén Dechanel elnök, a képviselők tetszése közben megemlékezett a francia hadseregről, mely legyőzte a német hadsereget. Utána Clémenceau szólalt fel: A francia katonák, — mondotta, győzelmesen verik vissza és kergetik a barbár csordákat. Ezen feladatukat teljesen el fogják végezni és meg fogják torolni a múltban elkövetett hallatlan igazságtalanságokat. Azt akarjuk, hogy Franciaország és szövetségeseinek győzelme az emberiség győzelme legyen.

A BÉRGYILKOS ANGOLOK ÉS FRANCIAK.

MOSZKVA, szept. 7. Szinovjev, a moszkvai községtanács elnöke egy felszólalásában ezeket mondotta: Vállalom a felelősséget minden szóért, amit mondok. Uríki népbiztos halálát az angolok és franciák idézték elő, akik bennünket kínaiaknak vagy vadaknak tartanak, kikkel mindent meg lehet tenni. A Lenin elleni merénylet is bizonyosan az angolok és franciák műve, akik Jaurésit is megölték, amikor utjukban állt. — Uríki temetések a Mars-mezőn angolellenes tüntetések voltak.

AZ ANTÁNT AZ OROSZ PATRIARCHÁT IS MEGVESZTEGETTE.

MOSZKVA, szept. 7. A tegnapi kibocsátott rendelet értelmében valamennyi szociálfordalmár letartóztatását és a polgári pártok volt tisztjei közül tiszok kiszemelését rendelik el, kiket újabb merénylet esetén agyonlőnek. Moszkvában sok letartóztatás történt, a főpapság körében is miután bebizonyosodott, hogy patriarcha is részes az angol összeesküvésben.

A LELEPLEZETT ANGLIA „ELÉGTETELT” KÖVETEL OROSZORSZÁGTÓL.

HÁGA, szept. 7. A londoni tözsdére érkezett hírek szerint a moszkvai angol nagykövetség elleni merénylet (az orosz kormány ugyanis Lockhard összeesküvésének leleplezése után házkutatást tartott a követségen. — A szerk.) és Carmie attasé megölése miatt Anglia meg fogja üzenni a háborút Oroszországnak és csak

nem bizonyosnak tekintendő a háboru Anglia és Oroszország között, ha csak az utóbbi nem ad teljes elégtételt Angliának.

KÖZZÉTESZIK A NÉMET-OROSZ SZERZŐDÉST.

BERLIN, szept. 7. A külügyi hivatalban ma kieserítették az augusztus 27-én aláírt német-orosz szerződések ratifikációs okmányait, melyeket a legközelebb közlétesznek.

AMERIKAI BOLONDGOMBÁK.

BERN, szept. 7. Gomperz amerikai munkásvezér, mint Londonból táviratozzák, Nottinghamban beszédet tartott, melyben a németek elleni kitartást hirdette. A békekonzferencián — ugymond — Vilmos császárnak semmi szava se lesz. A demokrácia fog felette itélkezni. Internálni kell olyan helyre, a honnan nem lehet veszedelmes s a szövetségesek sohase fogják visszaadni szabadságát.

VEZÉRKARUNK MAI JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 7. (Hivatalos) Olasz harctér: Az asiagol fensikon csapataink véresen visszaverték olaszoknak s franciáknak erős tüzérségi előkészítés után végrehajtott támadásait. A Monte Cisemolotól nyugatra ellenlökéssel vertük ki az első vonalainkba behatolt ellenséget. A Col del Orson sikeres előretörést végeztünk egy ellenséges tábori őrs ellen.

Albán harctér: Semmi ujság.

Szöveg folytatása a IV. oldalon.

Apróhirdetéseik.

E rovatban minden szó 15 fillér; vastagabban szedett szó 30 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz szó. A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetéseket közlését megtagadja és az esetleg már lefizetett hirdetési díjat visszaadja.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cím: Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

Két, esetleg hámszobás lakást lehetőleg fürdőszobával é eselédsszobával (esetleg ezek egyike nélkül) keresek szeptember 15-ére. Cím a kiadóban. Közvetítők díjaztatnak.

Gyermekleány kerestetik úri családnak egy 11 hónapos gyermek mellé. Jó fizetés és teljes ellátás. Cím a kiadóban.

Idősebb úri családnál lakásért, takarítást és házfelügyeletet vállal fiatal házaspár, lehetőleg a villamos vasut mentén. Cím a kiadóban.

Tíz évi gyakorlattal bíró budapesti könyvelő, gép- és gyorsíró, önálló munkaerő, ki németül is beszél, keres Fiumében állást, lehetőleg természetbeni járulékokkal vagy jó fizetéssel. Ajánlatokat „Komoly munkaerő” jelíggel a Tengerpart kiadóhivatala továbbítja.

Butorozott szobát keres nyugdíjas házaspár konyha használattal. Cím Via Finanza 2. Pichelmayer.

Kiadó azonnalra a Corson egy butorozott hálószoba és egymásik szalón vagy ebédlőnek alkalmas szoba. Fürdőszoba és konyha használattal, esetleg eselédsszobával. Cím a kiadóban.

Fiatal magyar asszony szép írással irodai állást keres. Cím Reitler Ferenc Seebaians Kommando Batt. 10 Fiume.

Keresek kétágyas butorozott szobát lehetőleg konyha használattal melőbbre. Megkeresések a Budai kávéház főpincéjéhez.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GLÓBUS HIRLAPIRODA (Via Vinc. de Domina).

Nyiltér.

MEGHÍVÓ

A „STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI RÉSZV. TÁRSASÁGNAK

1918. évi szeptember hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor a társaság helyiségeiben (Budapest V., Alkotmány-utca 23.) tartandó

TIZEDIK RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE, mely a következő napirenddel fog megtartani:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és indítványa az 1917. évi üzleti eredményről, a mérleg- és nyereség veszteségszámla megállapítása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.

2. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1917. évre.

3. A felügyelőbizottság választása egy évre.

4. Esetleges indítványok.

Jegyzet. A közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket a közgyűlés előtt 8 nappal a társaság pénztáránál leteszik.

Az igazgatóság.

Nyomatott a „Lloyd“ Nyomda R. T.
:: nyomdájában. ::
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“
lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTENKENT EGY ELSŐRENDŰ

BÉCSI HÖLGYZENEKAR.

hangversenye.

Kezdeté 8 órakor

Beléptidij nincs

Számos látogatást kér

MINOLLI HERMANN tulajdonos

Ajánlok

prima marha- és sertéshusból gyártott
szalámit, szalonnás krakkóit

I. a Góthai és Mortadellát

marhahus-szalámit és füstölt marhahus kolbászt
40 kgr.-os ládákban express vagy postacsomagokban szállítva
legutányosabb napi áron számítva.

Tömegelmezés részére kolbász és szalámit
megfelelő árengedménnyel bármilyen mennyiségben szállíthatok.

Megrendeléseknél a hozzávetőleges számla
összeg fele előre beküldendő, hátralék utánvettel.

Strem József

hentesáru különlegességek
Budapest, VII, Erzsébet körút 37.

Újságárúsító
rikkaucok

PELDANYONKENT 2 FILLER KERESÉTTTEL FELVÉTELEK „A TENERPART“ KIADÓHIVATALÁBAN
VIA CLOTILDE 4. SZ. I. EMELET.
ATLAGOS NAPI KERESÉT 2-3 KOR.

Személyszállító

— és —

TEHERAUTOMOBILOK,

PNEUMATIKPÓTLÓK

raklárón

REIMAN GYULA

BUDAPEST, V., Gizella-tér 3.

„LLOYD“ NYOMDA

Részvény Társaság

Via Ciotta 27 FIUME Via Ciotta 27

(az Osztrák Magyar Bankkal szemben)

vállalja mindennemű hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, névjegyek gyászjelentések és üzleti könyvek gyors és jutányos elkészítését.

ELSO

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 15 millió. - Tartalékok 27 millió kor.

FIUMEI FIÓK, Corso 28

Üzletágak: Betétek takarékkönyvekre, folyó- és csekk-számlára. Váltók leszámítására. Értékpapírok bizományi vétel- és eladása. Váltók és szelvények beszedése. Jelzálogkölesönök értékpapírokra és ingatlanokra. 4 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok, elhelyezésére alkalmasak.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnal és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapírok, az összes ásványvizet, toalettcikket, széptüszerek stb. stb.

Cipőtalpalás és fejelés

a legrövidebb idő alatt, hatóságilag megállapított maximális áron.

A javításhoz szükséges cipőjegyeket a városi tanács ipari ügyosztálya adja ki naponta a Via Municipio 2. szám II. emeletén.

Első Fiumei Gyorstalpaló Intézet.

WEINRAUB J.

Használt cipők vétele és eladása.

Keresek villát megvételre

Martinschizzától Lovranáig húzódó tengerparton. Esetleg kisebb házat Susákon vagy Fiumében kilátással a tengerpartra. Szíves ajánlatokat A Tengerpart továbbít.

Ugyes kádárok = kerestetnek

boros hordók készítésére igen jó fizetéssel és állandó alkalmazással. Ajánlatok B. P. alatt :- Fiume 277 sz. postafiókhoz címzendők. :-

Munkásnőket keres

a cs. és kir. tartalékkórház (haditengerészeti akadémia).

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.

Fényes berendezésű kávéház. Modern szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat

Viszketegséget, sümört, rüht

a leggyorsabban elmulaszt a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsetes, dr. Flesch-félét kérjük. Próbátégely 3.-K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona“ gyógyszerárak Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!